

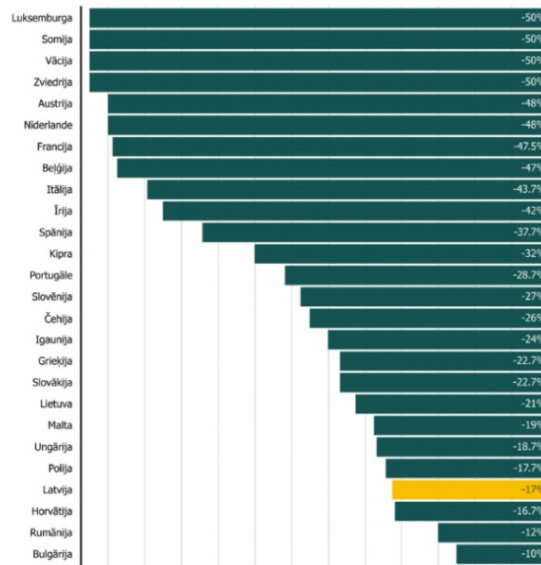

Klimata un enerģētikas ministrija ir nodevusi publiskajai apspriešanai Klimata likumprojektu

Publicēts: 04.09.2023.

ES dalībvalstīm noteiktie emisiju tirdzniecības sistēmā
neiekļauto sektoru mērķi* 2030. gadam
(salīdzinājumā ar 2005. gadu)

Avots: Eiropas padomes regula (ES) 2023/857

*Neiekļautie sektori: transports, lauksaimniecība, fosilā kurināmā izmantošana enerģijas un produktu ražošanā, atkritumu apsaimniekošana

Pirmdien, 4. septembrī, Klimata un enerģētikas ministrija ir nodevusi publiskajai apspriešanai Klimata likumprojektu (Klimata likums), kas izstrādāts, lai pilnveidotu, aktualizētu un noteiktu vienuviet klimata politikas regulējumu, t.sk., noteikumus par siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisiju samazināšanu, oglekļa dioksīda piesaisti un pielāgošanos klimata pārmaiņām. Likumprojekta mērķis ir veicināt klimata pārmaiņu un to negatīvo seku ierobežošanu Latvijā, nodrošinot virzību uz klimatneitralitāti un veicināt klimatnoturību. Likumprojekts nosaka dažādu tautsaimniecības nozaru piensumu saistību izpildē vienā likumā.

Eiropas Savienība ir apņēmusies sasniegt klimatneitralitāti 2050. gadā. 2021. gada 14. jūlijā ES dalībvalstis vienojās par apņemšanos līdz 2030. gadam samazināt SEG emisijas par 55% (FitFor55), pārskatīt un atjaunināt ES tiesību aktus un ieviest jaunas iniciatīvas, kā arī paplašināt emisiju kvotu tirdzniecības sistēmu (ETS), tajā iekļaujot jūras transportu, kā arī izveidot jaunu pastāvīgu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu (ETS2) ēkām un autotransportam. Šī sistēma tiks attiecināta uz fosilās degvielas piegādātājiem. Jaunā sistēma tiks ieviesta 2027. gadā, savukārt dalībvalstīm uzraudzība un ziņošana būs jāsāk jau 2025. gadā.

Klimata un enerģētikas ministrs Raimonds Čudars: "Tautsaimniecības attīstībai nepieciešams izveidot ilgtspējīgu, investīcijas veicinošu normatīvo regulējumu, kas nodrošinās pamatu jaunu darba vietu veidošanai, atjaunojamās enerģijas tehnoloģiju ieviešanu, kā arī infrastruktūras energoefektivitātes un klimatnoturīguma uzlabošanu un dabas resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu."

Saskaņā ar Latvijas starptautiskajām saistībām, mūsu valsts tautsaimniecības nozarēs – mazā enerģētikā, transportā, rūpnieciskos procesos un produktu izmantošanā (piemēram, dzesēšanas šķidrums), lauksaimniecībā, atkritumu apsaimniekošanā

siltumnīcefekta gāzu emisijas līdz 2030. gadam jāsamazina kopumā par 17% pret 2005.gadu. Eiropas Savienības dalībvalstu vidū Latvijai noteiktais emisiju samazināšanas mērķis ir ceturtais zemākais. Igaunijai noteiktais samazinājuma mērķis ir -24%, bet Lietuvai -21%.

Siltumnīcefekta gāzes rodas no fosilā kurināmā izmantošanas enerģijas un produktu ražošanā, degvielas izmantošanas transporta sektorā, kā arī no darbībām lauksaimniecības, atkritumu apsaimniekošanas, kā arī zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības sektoros. Klimata pārmaiņas skar visu pasauli, tostarp Latviju, un tas ir nopietns drauds, kas ietekmē mūsu ikdienu un dzīves apstākļus.

Ar šo likumu tiek pārņemtas tiesību normas no likuma "Par piesārņojumu" tādējādi būtiski papildinot un uzlabojot esošā regulējuma tvērumu. Likumprojektu plānots virzīt pieņemšanai Saeimā līdz š.g. beigām. Likumprojekta izstrādi pamato Parīzes nolīguma saistības saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām, kas ir saistošas ne vien Latvijai, bet arī ES un citām pasaules valstīm, piemēram, Ķīnai, Japānai, ASV u.c.

Papildu informācija:

Latvija 2002. gada 30. maijā ratificēja Kioto protokolu, tādējādi uzņemoties visas tajā noteiktās saistības, tajā skaitā par piedalīšanos ES Vienotajā Siltumnīcas efektu izraisošo gāzu (SEG) emisiju tirdzniecības sistēmā (ETS). Šīs sistēmas uzdevums ir stimulēt emisiju samazināšanu rentablā veidā un īstenot mazoglekļa inovācijas. Emisiju tirdzniecības sistēma nodrošina dalībvalstīm iespēju iegādāties, pārdot, vai izmantot emisiju vienības, lai izpildītu savas emisiju samazināšanas saistības, kuras noteiktas Kioto protokolā. Dalībvalstīm noteiktais emisiju apjoms katram periodam jeb pieļaujamo emisiju līmenis (mērķis) ir noteikts un to nedrīkst pārsniegt.

Plašāk ar Klimata likumprojektu var iepazīties TAP portālā: https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/7987de45-93fd-45e3-ac4c-948251c622d9

Informāciju sagatavoja

Beate Barkāne-Iļjenkova

Klimata un enerģētikas ministra stratēģiskās komunikācijas padomniece

26073167

<https://www.kem.gov.lv/lv/jaunums/klimata-un-energetikas-ministrija-ir-nodevusi-publiskajai-apspriesanai-klimata-likumprojektu>